

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Crèdits	1,5 de presencials (37,5 hores) 3,5 de no presencials (87,5 hores) 5 de totals (125 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Inmaculada Gómez Pulido imma.gomez@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

PROFESSORAT:

Immaculada Gómez, Llicenciada en Psicologia per la UB. Màster en Psicologia Social (UB) i Màster en Enginyeria de la Formació (UIB). Professora associada de la Facultat d'Educació de la UIB (2000-2012) i Professora de secundària de la Conselleria d'Educació de les Illes Balears (2005-2009). Formadora i Investigadora per compte pròpia, en els àmbits d'educació no formal, formació per l'ocupació, recursos humans i formació de formadors.

ASSIGNATURA

L'assignatura METODOLOGIA I RECURSOS EN EL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE, forma part del bloc específic del pla d'estudis del Màster de Formació de Professorat de la UIB dins del bloc de DIDÀCTICA ESPECÍFICA, conjuntament amb Disseny curricular i Avaluació; en aquest cas de l'especialitat de TECNOLOGIA DE SERVEIS.

Totes les assignatures que configuren el pla d'estudis són importants, però aquesta resulta cabdal, donat que es tracta de treballar les habilitats docents dels futurs professors de formació professional i de secundària mitjançant la trasposició didàctica; és a dir el mecanisme mitjançant el qual, es desenvolupa una transformació dels continguts per a presentar-los a l'alumnat amb la finalitat d'assolir i dur a terme tots els factors i elements que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Així doncs, es tracta de posar en marxa tots els recursos, activitats i habilitats dels que ha de disposar per afavorir l'aprenentatge de l'alumnat.

Requisits

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Segons normativa vigent

Competències

Les competències estan dividides en 2 apartats, les competències genèriques, que son destreses que s'han d'adquirir de forma comuna, compartides a les diverses assignatures dels ensenyaments del Màster, i les específiques, son les destreses i habilitats que esl alumnes hauran d'assolir gràcies i les activitats pròpies i específiques de l'assignatura.

Específiques

- * - Saber transformar els currículums en programes d'activitats. - Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament/aprenentatge als mòduls propis de l'especialitat de Tecnologia de Serveis. - Adquirir criteris i destreses per la selecció o elaboració de recursos didàctics - Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, habilitats i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge. - Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que considerin la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les diferents característiques personals i col·lectives - Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afectin l'alumnat amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge..
- * Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basant-se en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental.
- * Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula i desenvolupar estratègies adequades per estimular l'esforç, promoure l'aprenentatge autònom, la confiança i les iniciatives personals, així com fomentar un clima positiu de convivència.
- * - Conèixer els recursos educatius, especialment els relacionats amb les TIC, així com la seva utilització per recolzar les activitats d'ensenyament i aprenentatge. - Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la tasca docent. - Relacionar els continguts de l'àrea o matèria amb les altres, amb l'objectiu de desenvolupar experiències interdisciplinars. - Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i la seva utilització com a suport a les activitats d'ensenyament-aprenentatge. - Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent..

Genèriques

- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament/aprenentatge que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, tenint en compte el nivell i la formació prèvia dels estudiants així com la seva orientació tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre..
- * - Recerca, obtenció, processament i comunicació d'informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformant-la en coneixement i aplicant-la als processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de cada especialitat. - Concretar el currículum al centre docent on s'ha d'impartir participant en la seva planificació col·lectiva; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants. - Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat d'aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal. - Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessaris per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i afrontar problemes de disciplina i resolució de conflictes..

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Per assolir les competències associades a aquesta assignatura, hem organitzat els continguts en 4 unitats didàctiques, que desenvolupem a continuació:

Continguts temàtics

UNITAT DIDÀCTICA 1. LA COMUNICACIÓ COM A PROCÉS D'INTERACCIÓ DIDÀCTICA

- Procés de comunicació en un entorn educatiu
- Teories de comunicació
- Habilitats de comunicació

UNITAT DIDÀCTICA 2. ELS MODELS DIDÀCTICS

- Models didàctics tradicionals
- Models didàctics actuals
- Models didàctics innovadors

UNITAT DIDÀCTICA 3. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

- La trasposició didàctica: en què consisteix?
- Anàlisi de necessitats : coneixement del grup-classe
- Estratègies metodològiques: tipus i classificacions
- Orientacions didàctiques per a l'ensenyament i aprenentatge dels diferents tipus de continguts

UNITAT DIDÀCTICA 4. ORGANITZACIÓ DEL TREBALL DOCENT A L'AULA

- Organització del treball docent a l'aula: programació d'aula
- Tipus d'activitats: disseny, selecció i seqüenciació
- Anàlisi, elaboració i ús de recursos (materials, mitjans audiovisuals, TIC, etc.)
- El context com a recurs
- Espais, equipaments i instal·lacions
- L'atenció a la diversitat en la metodologia

Metodologia docent

La dinàmica d'aquesta assignatura, donada la seva importància cabdal, en el conjunt de la formació de professorat, es desenvoluparà a partir d'una metodologia molt participativa i centrada en el propi autoaprenentatge i autoorientació dels alumnes. Per tant, la tasca docent es centrarà en fer un acompanyament al

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

procés d'ensenyament-aprenentatge individual i grupal dels alumnes. S'aplicaran estratègies metodològiques de caràcter vivencial en situacions de simulació per a desenvolupar habilitats docents.

Hi hauran classes magistrals on s'aportarà informació i es discutirà sobre els continguts bàsics de l'assignatura. Els/Les alumnes hauran de fer un treball continuat durant tot el curs.

Els tipus de situacions d'ensenyament-aprenentatge seran els següents:

a) De caràcter presencial (en situació d'aula)

Presentacions per part de la professora, mitjançant tècniques expositives i demostratives dels continguts teòrics. A partir de la utilització de presentacions en powerpoint.

Altres tècniques metodològiques consistiran a més a més en treball en petits grups, debats, phillips 6.6, grup nominal, estudi de casos, tècniques de creativitat, activitats amb suport informàtic (recerca en internet) i simulacions de situacions educatives.

b) De caràcter semi-dirigit (fora de l'aula, però sota la direcció docent) i autònom: amb la finalitat d'afavorir l'autonomia i el treball individual i en grup, l'assignatura forma part del projecte de Campus Extens, plataforma d'educació flexible i a distància MOODLE, on l'alumnat tindrà a la seva disposició tot el material, activitats i recursos per a realitzar l'assignatura. Les activitats que es contemplen en aquest apartat són:

Treball col.laboratiu en petits grups o individualment, per a la recerca d'informació, realització d'activitats iniciades a classe, etc.

Activitats de tutoria individualitzades i grupals. Presencials o per correu electrònic.

Realització d'activitats complementàries optatives.

Participació en la xarxa de Campus extens, en propostes didàctiques de la professora

L'organització del treball en grup es farà en funció de les característiques i nombre de persones matriculades a l'assignatura (podran ser grups base que treballaran com equip durant tot el període, o grups que es crearan específicament per activitats concretes).

Es potenciarà la participació activa de l'alumnat, afavorint processos de reflexió i anàlisi de les diverses situacions educatives.

Volum de treball

El volum de treball es calcularà d'una part la feina presencial i d'altra la feina no presencial.

La feina que es fa a l'aula suposa aproximadament un 30% del total i la no presencial un 70%. Pel que fa la nota suposen un 50% cadascuna d'elles, ja que la feina no presencial es fa en grup i la càrrega és menor que la feina personal. Per tant tenen el mateix pes sobre la nota.

A l'aula se faran activitats per tal de recolzar els continguts treballats: emplenat i fent un grapat d'activitats. Les fitxes es donaran a classe. Es té previst fer unes 8 fitxes, de duració variable ja que n'hi ha que són gràfiques i d'altres escrites.

4 de les hores presencials es dedicaran a la realització de controls d'avaluació/recuperació. (17/01/11 i 02/02/2011).

Els dies 24 i 26 de gener del 2011 es dedicaran a les activitats de simulació.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes expositives i demostratives	Grup gran (G)	<p>Conèixer els continguts més conceptuals de l'assignatura per a afavorir l'adquisició de nous coneixements relacionats amb la metodologia docent.</p> <p>Presentació dels continguts teòrics per al coneixement de la informació per part de l'alumnat mitjançant tècniques expositives i demostratives.</p> <p>Anàlisi i reflexió per part de l'alumnat</p>	13.5
Classes pràctiques	Exposicions i debat a classe	Grup gran (G)	<p>Practicar les competències de comunicació individual i en interacció en un grup i la presentació a partir de material didàctic d'elaboració pròpia.</p>	12
Classes pràctiques	Pràctiques de simulacions	Grup gran (G)	<p>Aplicar els continguts conceptuals de l'assignatura en situacions de simulació a l'aula, a partir de la realització per part de l'alumnat de simulacions de presentació d'una classe, organitzar i desenvolupar una activitat, realització de rol playing de tècniques de grup.Re</p>	12

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi de cas	<p>Activitat de síntesi, on es plantejarà un cas, mitjançant l'ús de l'activitat de lliçó de moodle, on l'alumnat individualment haurà de demostrar quines són les orientacions i actuacions més adequades a dur a terme com a professor/a en la situació plantejada.</p>	20
Estudi i treball autònom en grup	Recerca d'informació i elaboració de recursos	<p>Aprofundir sobre les diferents estratègies metodològiques aplicables a la formació professional.</p> <p>En grups de 3-4 persones, es desenvoluparà una recerca documental i d'experiències relacionades amb diferents estratègies didàctiques innovadores per a desenvolupar en la formació professional relacionat amb les diferents famílies professionals de cada grup. Es planteja la possibilitat de realitzar aquesta activitat a partir del disseny d'una webquest.</p>	40.5
Estudi i treball autònom individual o en grup	Programació d'aula	<p>A partir de la programació desenvolupada en l'assignatura de disseny curricular, desenvolupar l'apartat de metodologia i plantejar una proposta de fitxa de programació d'aula amb les activitats i orientacions metodològiques.</p>	27

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes expositives i demostratives

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (recuperable)
Descripció	Conèixer els continguts més conceptuals de l'assignatura per a afavorir l'adquisició de nous coneixements relacionats amb la metodologia docent. Presentació dels continguts teòrics per al coneixement de la informació per part de l'alumnat mitjançant tècniques expositives i demostratives. Anàlisi i reflexió per part de l'alumnat
Criteris d'avaluació	Es presentaran els diferents continguts de d'assignatura i es valorarà la participació de l'alumnat, les seves intervencions de qualitat, així com la realització de les activitats de desenvolupament proposades per la professora

Percentatge de la qualificació final: 10%

Exposicions i debat a classe

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	Practicar les competències de comunicació individual i en interacció en un grup i la presentació a partir de material didàctic d'elaboració pròpia.
Criteris d'avaluació	Es presentarà en públic petits grups l'activitat de recerca d'informació i elaboració de recursos sobre diferents estratègies metodològiques. S'administrarà un full d'avaluació a la resta del grup gran, per tal d'avaluar les exposicions realitzades per part dels companys. Es valoraran els criteris bàsics de qualsevol intervenció en una exposició oral.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Pràctiques de simulacions

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Aplicar els continguts conceptuals de l'assignatura en situacions de simulació a l'aula, a partir de la realització per part de l'alumnat de simulacions de presentació d'una classe, organitzar i desenvolupar una activitat, realització de rol playing de tècniques de grup.Re
Criteris d'avaluació	Es realitzaran pràctiques de simulacions de situacions docents individual i en grup. Es valorarà la preparació de la presentació, el material de suport elaborat, la capacitat de respondre qüestions, les habilitats comunicatives.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Estudi de cas

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Activitat de síntesi, on es plantejarà un cas, mitjançant l'ús de l'activitat de lliçó de moodle, on l'alumnat individualment haurà de demostrar quines són les orientacions i actuacions més adequades dur a terme com a professor/a en la situació plantejada.
Criteris d'avaluació	Com prova de síntesi, es plantejarà un estudi de cas que cada alumne/a haurà de resoldre individualment. Es valorarà la capacitat de síntesi, l'aplicació de continguts en la resolució plantejada, la capacitat comunicativa escrita, els aspectes formals i les reflexions personals sobre el cas.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recerca d'informació i elaboració de recursos

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Aprofundir sobre les diferents estratègies metodològiques aplicables a la formació professional. En grups de 3-4 persones, es desenvoluparà una recerca documental i d'experiències relacionades amb diferents estratègies didàctiques innovadores per a desenvolupar en la formació professional relacionat amb les diferents famílies professionals de cada grup. Es planteja la possibilitat de realitzar aquesta activitat a partir del disseny d'una webquest.
Criteris d'avaluació	Mitjançant una webquest o similar, es procedirà a fer una recerca d'informació per petits grups sobre diferents estratègies metodològiques realitzant un informe final que serà presentat a classe (activitat 2 de treball presencial)

Percentatge de la qualificació final: 15%

Programació d'aula

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	A partir de la programació desenvolupada en l'assignatura de disseny curricular, desenvolupar l'apartat de metodologia i plantejar una proposta de fitxa de programació d'aula amb les activitats i orientacions metodològiques.
Criteris d'avaluació	A partir del treball realitzat a l'assignatura de Disseny curricular, es planteja analitzar l'apartat de metodologia de la programació i elaborar una fitxa de programació d'aula on es pugui aplicar tots els elements bàsics que configuren l'organització del treball a l'aula.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A campus extens hi haurà un apartat de recursos, documentació i bibliografia, així com les presentacions dels continguts per part de la professora en format electrònic.

Bibliografia bàsica

ALONSO et. Al (1994) Los estilos de aprendizaje: procedimientos de diagnóstico y mejora. Ed. Mensajero.
ALONSO TAPIA, J. (1994) Motivación y aprendizaje en el aula. Cómo enseñar a pensar. Madrid. Santillana.
ARNAL, J. DEL RINCÓN, D. Y LA TORRE, M.A. (1994) Investigación educativa. Fundamentos y metodología. Barcelona Ed.Labor

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

- ATKINSON, T. Y CLAXTON, G. (2002) El profesor intuitivo. Barcelona. Octaedro.
- AVANZINI, G. (1985) Inmovilismo e innovación en la escuela. Barcelona. Oikos-Tau.
- BATTLORI, R.; GÓMEZ, A.E.; OLLER, M I PAGÈS, J. (2004) De la teoria ... a l'aula : la formació dels Mestres i l'ensenyament de les Ciències Socials. Barcelona. Rosa Sensat.
- BELMONTE, M. (1997) Mapas conceptuales y uves de Gowin. Técnicas para todas las áreas de las Enseñanzas Medias. Bilbao. Ed. Mensajero.
- BELTRÁN, J. (1996) Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje. Madrid. Síntesis.
- BERNAD, J.A. (2000). Modelo cognitivo de evaluación educativa. Madrid. Narcea.
- BERNARDO CARRASCO, J. (1995). Técnicas y recursos para el desarrollo de las clases. Madrid: Rialp.
- BERNARDO CARRASCO, J. (1997). Hacia una enseñanza eficaz. Madrid: Rialp
- BIDDLE, B.J.; GOOD, T.L. ;GOODSON, I.F. (2000) La enseñanza y los profesores. Tomo 1: La reforma de la enseñanza en un mundo en transformación. Tomo 2: La enseñanza y sus contextos. Tomo 3: La profesión de enseñar. Colección Temas de Educación. Barcelona. Ed. Paidós.
- BULLOUGH, R.V. Jr. (2000) Convertirse en profesor : La persona y la localización social de la formación del profesorado' Barcelona, Paidós. COLÁS, M.P.(1995) Los métodos de enseñanza : su influencia en el rendimiento escolar. Valencia. Promolibro.
- COLL, C (1986) Marc Curricular per a l'ensenyament obligatori. Departament d'Ensenyament. Barcelona . Secretaria General Tècnica. Generalitat de Catalunya.-(1987) Psicología y currículum. Barcelona Laia Editorial
- FIAPAS (CONFEDERACIÓN ESPAÑOLA DE FAMILIA DE PERSONAS SORDAS) Manual Básico de Formación Especializada sobre Discapacidad Auditiva.
- FOUREZ, G. (1994). La construcción del pensamiento científico. Madrid. Narcea. GARCÍA GONZÁLEZ, F. (1996). Diseño y desarrollo de unidades didácticas. Madrid: Editorial Escuela Española.
- GARCÍA HOZ, V. (1970). Educación personalizada. Madrid: Instituto de Pedagogía del CSIC.
- GIMENO SACRISTÁN, I. (1992). La pedagogía por objetivos: obsesión por la eficiencia. Madrid: Ediciones Morata.
- JOYCE i WEIL ,B. (1985) Modelos de enseñanza. Madrid. Anaya
- LAFEITE, R. Y FERRER, V. (1994) La metodología didáctica a l'ensenyament universitari. Barcelona. Servicio de publicaciones de la Universitat Central.
- MARTÍN, E y CERVI, J. (2006) Barcelona . Graó
- MONEREO, C. et. Al. (2001) (coord.) Ser estratégico y autónomo aprendiendo. Unidades didácticas de enseñanza estratégica para la ESO. Barcelona. Graó.
- MONEREO, C y CLARIANA, M. (1993) . Profesores y alumnos estratégicos. Barcelona. Graó.
- MOREIRA, M.A. (2000). Aprendizaje significativo. Teoría y práctica. Madrid. Visor.
- POZO MUNICIO, J.I. et.al.(2006) Nuevas formas de pensar la enseñanza y el aprendizaje. Las concepciones de profesores y alumnos. Barcelona. Graó.
- POZO, J. et alt. (1994). La solución de problemas. Santillana. Madrid.
- SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Barcelona. Graó.

Bibliografia complementària

- APARICIO, J.J. (1995) El papel de la psicología del aprendizaje en la formación inicial del profesorado .Madrid Ediciones de la Universidad Autónoma de Madrid.
- ANTÚNEZ, S. Y OTROS (1992). Del Proyecto Educativo a la Programación de Aula. Barcelona: Graó.
- AREA, M. (2006) Veinte años de políticas institucionales para integrar las TIC al sistema escolar , en Sancho, J.M(coord.) Tecnologías para transformar la educación. Madrid. Akal
- AREA, M. (2008) La integración y uso de las TIC en los centros educativos. Análisis de casos en Canarias.
- ARONSON, E. i BLANEG, N. ;STEPHAN, C.;SIKEY, J. I SUAPP, M. (1978) The Jigsaw classroom. Beverly Hills, Ca.Safe Publications, Inc. (per atenció a la diversitat).
- BARBERÁ, V. (1993). Cómo elaborar un Proyecto Curricular de Centro. Madrid: Editorial Escuela Española.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10734 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

BARTOLOMÉ, A. (2008) El profesor cibernauta. Ens posem les piles? Barcelona. Graó. BOWLER, J.P. i MORUS, I.R. (2007). Panorama general de la ciencia moderna. Barcelona. Crítica CARMEN, L. del. (1996). El análisis y secuenciación de los contenidos educativos. Barcelona. ICE- Horsori.
CLAXTON, G. (1991). Educar mentes curiosas. Madrid. Aprendizaje- Visor.
CUBERO, R. (1998) Cómo trabajar con las ideas de los alumnos. Sevilla. Díada.
FERNÁNDEZ DÍAZ, E. Y CORREA GOROSPE, J.M. (2006). La integración educativa de las tecnologías de la información y comunicación: una experiencia de acción formativa para reconstruir el currículum investigando sobre la propia práctica. En A. Méndez-Vilas, A. Solano Martín, J.A. Mesa González and J. Mesa González (Eds.)(2006)
HERNÁNDEZ, P. (1989). Diseñar y enseñar. Madrid: Narcea.
MANASERO, M^a.A. I VAZQUEZ, A. (2007). La relevancia de la educación científica. Palma. Govern Balear.
MARCHENA, R. (2005) Mejorar el ambiente de las clases de Secundaria. Un enfoque práctico para responder a la diversidad desde el aula. Málaga. Ed. Aljibe.
OSBORNE, R. i FREYBERG, P. (1991). El Aprendizaje de las Ciencias. Madrid. Narcea
ZABALA VIDIELLA, A. (1999) Enfoque glogalizador y pensamiento complejo. Una respuesta para la comprensión e intervención en la realidad. Barcelona. Ed. Graó.

Altres recursos

ALTERNATIVA

<http://copoe.org>

<http://www.formatex.org/micte2006/pdf/523-527.pdf> [Párrafo añadido el 5 de Julio de 2007/ Paragraph added July 5th 2007].

Revistes

ALONSO TAPIA, J. I RUIZ, M.A. (2007) « Evaluar para el aprendizaje, aprender para estar motivado : el orden de los factores sí afecta al producto ». Revista Española de Orientación y Psicopedagogía 18

AREA, M (2007) Algunos principios para el desarrollo de buenas prácticas pedagógicas con las TIC en el aula. 'Comunicación y Pedagogía: Nuevas tecnologías y recursos didácticos 222, 42-47.

AZNAR, S. I SERRAT, E. « Piaget i Vygotsky ante el siglo XXI : referentes de actualidad « Cuadernos para el análisis 13 Univ. De Girona/Horsori.

CABALLERO, M.A. ;ESCOBAR, M.C. Y RAMOS, J. (2006) « Utilización del mapa mental como herramienta de ayuda para la toma de decisiones vocacionales ». Revista Complutense de Educación ,17

COLL, C. (1985) Acción , interacción y construcción del conocimiento en situaciones educativas. Anuario de Psicología 33.

CONTRERAS DOMINGO, J. (1991) El currículum como formación. Cuadernos de Pedagogía 194

ROIZ, M. (1997) Algunas consecuencias sociales de la implantación de las Nuevas Tecnologías de la Información y Comunicación a finales del siglo XX. Revista de Estudios Sociales y de Sociología aplicada 108, 257-269.

SANCHO, J.M. Y DE PABLOS, J. (2003) Las nuevas tecnologías de la información y la comunicación aplicadas a la enseñanza, en De Pablos, J. (Coord.) : De qué hablamos cuando hablamos de educación. Madrid .Biblioteca Nueva.

TIMONEDA, C (1999) Cognición, emoción y conducta: modelo humanista- estratégico, una propuesta de diagnóstico e intervención psicopedagógica basada y desde la práctica . Revista Investigación Educativa 17,2

TIMONEDA, C y PÉREZ, F. (2000) Cognición, emoción y conducta. Girona Unidiversitat .

Diagnòstic i intervenció psicopedagògica: una visió des del model Humanista-estratègic. Àmbits de psicopedagogia .Revista catalana de psicopedagogia i educació 9

